

ደንጋጌና ክፍያዎች አዘጋጅ አስፈጻሚ

አሰናዳኢ

ሸኽ ሳልሕ ቢን ፊውዛን አልፊውዛን

ቸርቸግ

ብ- ሳልሕ ሰዲድ

Kingdom of Saudi Arabia

The Cooperative Office For Call And Guidance
To Communities at Um Al- Hammam
Under The Supervision Of The Ministry Of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation

Tel. 4826466 / 4884496 Fax 4827489 - P.O. Box 31021 Riyadh 11497

الولاء والبراء في الإسلام

ᐱᐱᐱᐱᐱᐱ ᐱᐱᐱᐱᐱᐱ ᐱᐱᐱ ᐱᐱᐱᐱᐱᐱ

تأليف

الشيخ صالح بن فوزان الفوزان

ترجمة

صالح سعيد عمر

መቼድም ናይ ተርጓሚ

ቢስሚላህ ወሰላቱ ወሰላሙ ዓላ ነቢዩና
ሙሐመድ ﷺ ::

ኩቡር አንባቢ እነሆ ብናይ ረቢ ﷺ
ድልዎትን ሓዝን ድሕሪ'ታ ስሕርን ሓደጉኡን
እትብል መጽሓፍ ምስ ተተርጎመት ሕጂ ሽኣ
ንኻልኣይ ግዜ እዛ ኣብ ኢድካ በጺሓ ዘላ
መጽሓፍ ብሸኽ ሳልሕ ኣልፈ.ዉዛን ዝተዳለወት
ንምትርጓም ዘብቃዓና ንረቢልዓለሚን ምስጋናና
ነብጽሕ::

እምበኣር ኩቡር አንባቢ ነብይ ሙሐመድ ﷺ
ነብይ ናይዛ ህዝቢ ኮይኖም ምስ ተላእኩ ኣብ
መካ ዝነበሩ ኩፋር ጥርጋኖም ከቅርቡ እንከለው
ሙሐመድ ዉሉድ ካብ ወላዲ: ሰብኣይ ካብ
ሰበይቱ ሓዉ ካብ ሓው ፈላልዩና ይብሉ ኔሮም:
ስለምንታይ እንተተባህሉ ሽኣ ዉሉድ ካብ ወለዱ
ተፈልዩ :ሰብኣይ ካብ ሰበይቱ: ሓው ካብ ሓው
ኣብ ናይ ሙሐመድ ሃይማኖት ምስኣተዉ ንፈላለ
ኣለና ይብሉ ኔሮም: ሓቂ'ዩ እስልምና ምስ
ኩፍርን ሽርክን ፈጺሙ ስለ ዘይራኹብን ዘይቃዶን
ካብ ኩፍርን ሽርክን ክፈላልዩናን ከርሕቀናን'ዩ
መጺኡ ስለዚ ሽኣ ብሓቂ ሙሉእ ኢማን ዘለዎ
ሰብ ጸላእ ኩፍሪ ስለ ዝኾነ: ንኩፋር ልቡ
መሊኡ ኣይፈትዎምን'ዩ: እኳዳኣ ኣብዛ ዓለም
መገዲ ጸጋም መገዲ ጥፍኣት ሒዞም ስለ ዝጓዓዙ
ናቶም ተኸታሊ ንኸይኸውን ወግሐ ጸብሐ ካብ
መገዶም እናተኣለዩን እናስተዉዓለን'ዩ ዝጓዓዙ::

ስለዚህ ኩቡር አንባቢ፡ አብዚ መጽሐፍ ተዘኪሩ
 ዘሎ ነጥብታት ካብ ኪታብ ናይ ረብን፡ ካብ ሱና
 ናይ ረሱልን ስለ ዝኾነ ደረትካ አስፊሕካ
 ክትቐበሎን ኣብኡ ክትምርኮኽን'ዩ ዝግበአካ፡
 ከምኡ'ውን ከም አስላማይ መጠን፡ ካብዚ
 ተባሂሉ ዘሎ ምስ ዘይበርሃልካ ንኡሙናት ዝኾኑ
 ዑለማእ ብምሕታት ክትርዳእ ጸፃር።

ተርጓሚ፡

ምስጋና

((من لا يشكر الناس لا يشكر الله)) رواه مسلم

እቶም ክቡርን ፍትውን ዝኾኑ መራሒና ነብይ ሙሓመድ
صلی الله علیه وسلم ከምዚ ይብሉ «ንደቂ ሰባት ዘየመስግን
ንኣላህ'ውን ኣየመስግንን'ዩ» ካብ ዝበልዎ ቃል
ብምብጋስ

ነዛ ኣብ ኢድኩም በጺሓ ዘላ መጽሓፍ
ከምኡው'ን ቅጣዚኣ ዝበጽሓኹም መጻሕፍቲ፡
ኣብ ትርጉም ጌጋ ከይርኩብ፡ ደኺሙኒ ከይበለ
ተወፋይነትን ዘይሕለል ጸዕሪ ዝገበረ ክቡር ሓውና
ዶ. በዮን ሳልሕ እዩ። ነዚ ቅዱስ ተግባር ኣብ
ውሉድ ወለዶ ዝሰግር ብምትሕብባሩ ኣብዛ
ሓላፊት ዓለም ብቅሳነትን ራህዋን ክሓልፍ ኣብ
ኣኼራ ድማ ኣብ ዝላዓ ደረጃ ኣላህ ከስፍሮ ኩሉ
ኣንባቢ ዱዓ ክገብረሉ እማሕጸን ።

መቼ ድም

አልሐምዱሊላህ ወሰላቱ ወሰላሙ ዓላ ነቢይና ሙሐመድ ወአሊሂ ወሳከቢሂ ወመን ኢህተዳ ቢሁዳህ።

እምበኣር ንረብን ንረሱልን ድሕሪ ምፍታው፡ ንፈተውቲ ረቢ ዝኾኑ ደቂ ሰባት ንኸትፈትው ዋጅብ እየ ፡ከምኡውን ንጸላእቲ ረቢ ዝኾኑ ንኸትጸረር ዋጅብ እዩ።

ካብቲ ናይ እስልምና እምነት ቀንዲታት ከአ፡ ኩሉ አሰላማይ በዚ እምነት'ዚ ዝአምን ንአመንቲ ልባዊ ምፍታው ንኸፈትዎም፡ ንጸላእቲ ናይዚ እምነት ድማ ንኸጸረሮም ግዴትኡ'ዩ። ንተውሒድን ንጽህናን ዘለዎም ንኸፈትዎም ብአንጻሩ ከአ ምስ ረቢ ሸርኪ ንዝገብሩ ንኸጸረሮም፡ ሐደ ካብቲ ንኸንከተሉም ዝተአዘዘናዮ መገዲ ናይ ነቢላህ ኢብራሂምን ሳዓብቶምን እዩ።

ረቢውን ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ

وَحَدَّثَهُ ﴿ المستطعة 4

እዚ ኸአ ካብ ሃይማኖት ናይ ነቢይ ሙሐመድ ኢዩ፡ ረቢውን ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (51) ﴾

المائدة

እዛ ዝሓለፈት ዓንቀጽ ናይ ቁርአን ብፍላይ ንሱብ መጻሕፍቲ(አህሉል ኪታብ) : ምስኣቶም ልባዊ ምፍታዉ ዝመልኦ ምሕዝነት ንክትገብር ኣራም ምኻኑ ትሕብር:: ከምእውን ብኣፈሻ ምስ ኩፋር ልባዊ ፍቶት ዝመልኦ ምሕዝነት ምግባር ኣራም ምኻኑ ረቢ ከምዚ ይብል፡

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ ﴾

المستخنة 1

ኣደ ሙ-እሚን ሰብ: ምስ ካፍር ወላኪ ቀረባ ቤተሰቡ እንተኾነ ናይ ልቢ ምፍታዉ ዝመልኦ ዕርክነት ክገብር ረቢ ኣራምዎ ኢዩ::

ረቢ ኣብ ቁርአን ከምዚ ይብል፡

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنَّ اسْتَحْبَبُوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فإُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (23) ﴾

المجادلة

ከምኡውን ረቢ ኣብ ቁርአን ከምዚ ይብል፡6

﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ﴾

المجادلة 22

እዚ ዓቢይ ዝኾነ ቀንዲ ጉዳይ ብዙሓት ደቅ ሰባት ዘይፈልጥዎ ኣለዉ፡ እኳ ደኣ ሓደ ካብቶም ይፈልጡዮም ዳዕዎ ይገብሩዮም ዝበሃሉ ኣብ ሓንቲ ዓረባዊት ሬድዮ ነሳራ(ክርስትያን) ኣሕዋትና'ዮም ክብል ሰሚሪዮ..... እዛ ዘረባ'ዚኣ ሓደገኛ ዝኹነት ቃል'ያ።

ከምቲ ኣላህ ንኩፋርን ንጸላእቲ ናይ እስልምና እምነትን፡ ገ ደገፊታ ክንገብረሎም ዝሓረሞ፡ ከምኡውን ብኣንጻሩ ንሙ-እሚኒን ልባዊ ዝኹነ ምፍታዉ ንክንፈትዎም ግዴታ ገይርዎ ኢዩ።

ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (55)

ከምኡውን ኣላህ ከምዚ ይብል፡

﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ﴾
الفتح 29

ከምኡውን ከምዚ ይብል፡

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ ﴾
الحجرات 10

ኩሎም ኣመንቲ፡ ወላኪ ዘርኣም፡ ሃገሮም፡ ዘመኖም እንተተራሓሓቑ ብሃይማኖትን ብእምነትን ኣሕዋትዮም።

ረቢ ኣብ ቁርአን ከምዚ ይብል፡

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا
رَبَّنَا إِنَّكَ رَعُوفٌ رَحِيمٌ﴾ (10) الحشر

ኩሎም ኣመንቲ ድማ ካብ መጀመርታ
ዝነበረ ፍጡር ክሳብ መጨረሻታም ወላኪ ሃገሮም
እንተተረካካቐ ከምኡውን ዘመኖም እንተነውሐ
ነንሕድሕዶም ኣሕዋት ብምኳኖም እቲ ዳሕረዋይ
ዘመጸ ነቲ ቀዳማይ ዝነበረ ይኸተሎ፡ ከምኡውን
ነንሕድሕዶም ናብ ረቢ ዱዓ ይገብሩን፡
ነንሕድሕዶም ከኣ ካብ ረቢ መቅፊራ ይሓቱ ።

ናይ ደገፌታን ነጻጌታን ዝሕብሩ
ምልክታት

ቀዳማይ፡

ካብ ምልክታት ደገፌታ ካሓድቲ

1) ኣብ ኣለባብሳ ክዳን ይኹን ኣብ
ኣዘራርባን ካልእን ንጾኦም ምምስል፡

ምኽንያቱ ኣብ ኣለባብሳ ክዳን ኮነ ኣብ
ኣዘራርባን ካልእን ንኻልኣት ምምሳል ነቶም
ክትመስሎም ትደሊ ዘከኻ ከምትፈትዎ
ዝሕብር 'ይ፡ ስለዚ 'ዮም ከኣ ነቢይ ሙሓመድ ﷺ፡
(من تشبه بقوم فهو منهم)

ትርጉሙ፡

«ንኻልኣት ህዝቢ ዝመሰለ ካብኦም 'ይ» ማለት
ንኩፋር ዝመሰለ ካብኦም 'ይ ዝበሉ ፡፡

ስለዚ በኣር ናይ ኩፋር መለለዩ ካብ
ባህልታቶምን ዒባዳኦምን ከምኡውን ንጾኦም
ዝፈልዮም ጠባያት ከም ምልጻይ ጭሕሚ፡ ሸነብ
ምንዋሕ፡ ኣብ ኣድላይ ዘይኮነ ግዜ ብቋንቆኦም
ምዝራብ፡ ኣብ ናይ ኣከዳድናን ምብላዕን
ምስታይን ኣገባብን ኣብ ካልእን ንጾኦም
ክትመስል ሓራም እዩ፡፡

2) ኣብ ዓደም ክትቅመጥን ምእንቲ ዲንካ
ናብ ዓዲ ኣሰላም ዘይምስጋርን

ምኽንያቱ ስደት በዚ ትርጉምን ምእንቲ 'ዚ
ዕላማን ክትሃጅር(ክትስደድ) ዋጅብ እዩ፡፡
ምኽንያቱ ኣብ ዓዲ ኩፋር ክትነብር ንጾኦም

ልባዊ ደገፈታ ከምትገብርሉም፣ ይ ዝሕብር፡ ስለዚ ሓደ ኣስላማይ ንኸሃጅር ክእለት እናሃለዎ ኣብ መንጎ ኩፋር ንኸነብር ረቢ ሓሪምዎ እዩ። ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ إِنَّ الَّذِينَ تَوَقَّاهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (97)﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا (98) ﴿

النساء

ረቢ ብጀካ ነቶም ድኹማትን ክእለት ዘይብሉምን እንተዘይኮይኑ ንኸልኣት ኣብ ዓዲ ኩፋር ንኸነብሩ ፍቓድ ኣይሃቦምን፡ ግን እቲ ኣብ ዓዲ ኩፋር ዝነበር ሰብ ሃይማኖታዊ ጥቕሚ ዘለዎ እንኮይኑ ከም ጸውዒት (ዳዕዋ) ናብ ረቢ ዝገብርን፡ ንእስልምና ዝዘርግሕን ኣብኡ ንኸቅመጥ ቁቡል'ዩ።

3) ንባህታ ነፍሱን ንዙሪትን ኢልካ ናብ ዓዶም ክትገይሽ፡

ናብ ሃገር ናይ ኩፋር ንኸትገይሽ ሓሪም'ዩ፡ ብጀካ ኣብ ግድን ዝኹነካ ግዜ ከም ንሕክምና ወይ ንንግዲ ወይ ከኣ ፍሉይን ጠቓምን ዝኹነ እንትርፈ ናብኡ ገይሽካ'ምበር ኣብ ካልእ ዘይርከብ ፡ ትምህርቲ ንምርካብ ኢልካ ክንድተን ዝኣኸላኻ ጊዜ ክትቅመጥ ይፍቀድ'ዩ፡ ኮይኑ ግን እተን ዘድልዮኻ ግዜ ምስ ወዳእካ ናብ ዓዲ ኣስላም ንኸትምለስ ዋጅብ ኢዩ። ነዚ

መገሻ'ውን ቅድመ-ኩነት ከተማልኦ ዝግባእ ኣሎ። ንሱ ኸኣ ሃይማኖትካ ክትገልጽ፡ ብእስልምናኻ ክትሕበን፡ ካብ ናይ ክፋእ ቦታታት ክትርሕቅ፡ ካብ ቶንኮላትን ውዲታትን ናይ ጸላእቲ ንኸትጥንቀቅ ክትክእል ኣለካ።

ከምኡውን ምእንቲ ዳዕዋ (ጻዊዒት ናብ ረብን) ንእስልምና ክትዝርግሕን ናብ ዓጾም ክትገይሽ ይፍቀድ ወይ ናይ ግድን'ዩ።

- 4) ንዐኦም ምሕጋዝ፡ ኣብ ልዕሊ ኣሰላም ንዝፍጽምዎ ክትድግፎምን፡ ከምኡውን ክትንእደምን ንጾኦም ንዝጻረር ክትከላኸለሎምን፡

እዚ ተግባር ድማ ካብቲ ንእስልምና ዘፍርስን ናብ ኩፍሪ ዝመልስን ኢዩ፡ ረቢ ካብዚ የድሕነና።

- 5) ካብኦም ሓገዝ ክትጠልብ፡ ብኦኦም ክትተኣማመን፡ ኣብቲ ናይ ኣሰላም ሚስጥር ዘለዎ ቦታ ሰልጣን ክትህበም፡ ንጾኦም ከምኣማኸርቲ ጌርካ ክትሕዞም፡

ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُؤًا مَا عَنْتُمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغِيضَاءُ مِنْ أَقْوَاهِمُ وَمَا تُخْفِي صدورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (118) مَا أَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَفُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمْ الْأُنَامِيلَ مِنَ الْعَيْظِ قُلْ مُؤْمِنُوا

بَعَيْنُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (119) إِنَّ
تَمَسَّكُمْ حَسَنَةً تَسُوهُمْ وَإِنْ تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا

آل عمران

እምበኣር እዛ ዝሓለፈት ዓንቀጽ ናይ ቁርኣን፡ ናይ ኩፋር ውሽጣዊ ምስጢርምን ኣብ ውሽጢ ልቦም ኣንጻር ህዝቢ ኣስላም ዘለዎም ጽልእን ትገልጻልና፡ ከምኡውን ኣንጻር ኣስላም ዘካይድዎ ተንኮልን ጥልመትን ከምኡውን ንህዝቢ ኣስላም ክጎድኡ ከም ዝፈትው ብዝተፈላለዩ መገዲ ጉድኣት ከውርድሎም ከምዝደልዩን ትገልጽ፡ ከምኡውን ኣስላም ብዝሃብዎም ምትእምማን ተጠቂሞም ክጎድእዎምን ክዕዎቱሎምን ከምዝውጥኑ ይሕብራና።

ኣቡ መሳ ኣል-አሽግሪ ۞ ንዑመር ۞ ከምዚ ኢሎዮ ይብል፡- ንዓይኪ ሓደ ነስራኒ ጸሓፋይ ኣለኒ ምስ በልክዎ እንታይ ወራዳካ(قانتك الله)? ቃል ናይ ረቢ ኣይሰማዕካዮን ዲኻ፡

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾
ዝብል

እንታይ ኮይነ ኢልካኻ ኣስላማይ ዘይትገበር? ምስ በለኒ ኣነ ኸኣ ኦ ኣዛዚ ናይ ኣስላም ዝኾንካ ኣነ ካብኡ ዘድልዩኒ ጽሕፈቱ'ዩ ሃይማኑቱ ኸኣ ንዕኡ'ዩ ምስ በልኩዎ፡ (ረቢ ዘዋረዶም ኣነ ኣዮኸብርምንዮ፡ ረቢ ዘሕሰርም ከኣ ኣነ ኣዮዕብዮምን'ዮ፡ ረቢ ዘርሓቆም ከኣ ኣዮቅርቦምንዮ ኢሎኒ) ይብል።

((روى الإمام أحمد ومسلم أن النبي ﷺ خرج إلى بدر فقتبعه رجل من المشركين فلحقه عند الحرة، فقال إني أردت أن أتبعك وأصيب معك، قال: تؤمن بالله ورسوله؟ قال: لا. قال ارجع فلن أستعين بمشرك.))

ትርጉሙ-

ካቢይ ሙሐመድ፤ ናብ ውግእ ናይ በድር ምስ ወጹ ሓደ ሰብኣይ ካብ ሙሽሪክን ደድሕሪኡም እናተኸተለ ኣብ ሓራ ዝተባህለ ቦታ ምስ በጸሐ: ኣነ ክኸተለካ ደልዮ'ለኹ ዝረኹብካዮ ክርክብ ምስ በሎም ረሱል፤ ብረብን ብረሱልን ኣሚንካ ዲኻ? ኢሎም ሓተትዎ: እሱ ኸኣ ኣይኣመንኩን ኢሉ መሊሱሎም: ብድሕሪ'ዚ ካቢይ ሙሐመድ፤ (ተመለስ ኣነ ብሙሽሪክ ኣይሕዝን'የ)ኢሎም መለሰዎ::

ካብዚ ዝሓለፈ መርቶዖታት እንርደኦ: ንኩፋር ኣብ ናይ ኣስላም ስራሕ ዝኹኑ: እሞ ኸኣ ብኡኡ ገይሮም ንኩነታትን ሚስጢራትን ናይ ሙስሊሚን ክፈልጥሉ ዝበቅዑን ብኡ ኸኣ ንሙስሊሚን ክጎድኡሉ ዝኸእሉን እንተኹይኖም ኣብኡ መዝኻት ክትህበም ሓራም እዩ::

ሓደ ካብኡ : ንኩፋር ናብ ዓዲ ኣስላም ብምምጻእን ኣብ ሓረም(ቁዱስ ቦታታት)ዝኾነ ንዓኣቶም ከም ሰራሕተኛታት: መራሕቲ መኪናን ናይ ዝ ሰራሕተኛን ብሙቅጻር ኣብ ዝ ቆልዑ ዘዕብዩን ክትገብሮምን :ምስ ስድራቤታት ምትሕውዋሶምን ወይ ምስ ኣስላም

አብ ዓዶም ምትሕውዋስን አብዚ ግዜና ዝርከብ ዘሎ 'ዩ።

6) ብናቶም ናይ ዕለት አቆጻጽራ ክትቆጽር ብፍላይ ከኣ ንስርዓት ናይ ሃይማኖቶምን በዓላቶምን ዝገልጹ፡ ከም ዕለተ ልደት፡-

እዚ አቆጻጽራ ከም መዘከሪ ዕለተ-ልደት ናይ ነቢላህ ዒሳ ኢዩ፡ እዚ ኸኣ ባዕላቶም ዝመሃዝዎ ፈጠራ ዳኣምበር ካብ ሃይማኖት ናይ ነቢላህ ዒሳ አይኮነን በዚ ዓይነት አቆጻጽራ ክትጥቀም አብቲ ናቶም ስርዓትን ሃይማኖታዊ ተዘክሮን ከም ምትሕብባር 'ዩ ዝቁጸር።

ብጻት ናይ ነቢይ ሙሐመድ ﷺ ረቢ ይርደዮሎም ካብዚ ጉዳይ ንምርሓቅ ፡ አብ ግዜ ዑመር ቢን አልኸጣብ ነቲ አቆጻጽራ ናይ ኩፋር ገዲፎም ንአስላም ዝኸውን መቀሓጺ በቲ ነቢይ ሙሐመድ ﷺ ዝተሰደድሉ (ዝሃጀርሉ) ለይቲ ኸኣ መቀሓጺ ከም ዝሰፍር ገይሮም። እዚ ዝሕብረና ኸኣ፡ አብዚ ዝዘከርናዮ ጉዳይ ይኹን አብ ካልእ ናይ ኩፋር መለለይ ዝኹነ ክትገድፍን አንጻሮም ክትሰርሕን ግዴታ(ዋጀብ) ምኻኑ ንርዳእ።

7) አብ በዓላቶም ክትሕወስ ወይ ንዕኡ ንምቋም ክትሕግዝም ወይ ብኡ ኢጋጣሚ ዩሃና ክትብሎም ወይ አብቲ በዓል ዝቆመሉ ቦታ ክትርከቡ፡-

ንቁርኣን ዝፍስኑ ዑለማእ ንቃል ናይ ረቢ

﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا﴾

ዝብል «ካብ መግለጺ ናይ ባሮት ረቢ ዝኾኑ ኣብ በዓላት ናይ ኩፋር ዘይርከቡ'ይም» ማለት እዩ ኢሎም ፈሲሮሞ ኣለው።

8) ነቲ ኮንቲ እምነቶምን ብልሽው ሃይማኖትን ከይረእኻ፡ ብናቶም ሰልጣነን ክትምናን ሰነ-ምግባርን ክእለትን ክትግረምን ክትንእይምን ክትምጉሶምን

ረቢ ኣብ ቁርአን ከምዚ ይብል፡

﴿ وَلَسَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرَزَقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ (131) ﴾
طه

እዚ ማለት ከኣ ህዝቢ ኣስላም ጥበባዊ ዝኾነ ፍልጠት ንክመሃሩ፡ ፍቁድ ዝኾነ ንቁጠባ ዘቐሙን ወተሃደራዊ ታክቲክን ንክማሃሩን ሓይሊ ክገቡሩን ዝክልክል ኣይኮነን እዚ ነገራት እዚ ኣድላይ'ዩ።

ረቢ ኣብ ቁርአን ከምዚ ይብል፡

60 الأنفال ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ﴾
ዝኾነ ጥቕምታት ናይ ኣድማስ ሚስጢራትን ምብልሓትን ብመሰረቱ ንኣስላም እዩ።

ረቢ ከምዚ ይብል፡

﴿ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرَّرِّقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴾
الأعراف 32

ከምኡውን ረቢ ከምዚ ይብል፡

﴿وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ﴾

13 الجاثية

ከምኡውን ረቢ ከምዚ ይብል፡

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ البقرة 29

ከምቲ ገቡኡ አሰላም ናብ ከምዚ ጥቅሚታት ክቀዳደሙን ነዚ ሓይልታት ከኣ ክብሕትዎን'ዩ ዝግባእ ፡ ነዚ ነገር ንምርካብ ካብ ኩፋር ኣብ ክንዲ ምሕታት ናይ ባዕላቶም ቲክኒክን ፋብሪካታትን ክህልዎም ይግባእ።

9) ብኣስማቶም ክትሰመይ፡

ገለ ካብ ኣሰላም ኣብ ህብረትሰቦም ፍሉጥ ዝኾነ ኣስማት ናይ ኣቦታቶምን ናይ ኣዴታቶምን ከምኡውን ናይ ኣባሓጎታቶምን እናሓጎታቶምን ሽም ገዲፎም፡ ንደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን ደቆም ብናይ ባዕዳውያን ሽም ይሰምደዎም ኣለዉ።

ነቢይﷺ ዘረጋገጹልና እቲ ዝበለጸ ሽም ዓብዱላህ፡ ዓብዱራሕማን ዝብል'ዩ ነይሩ።

((خير الأسماء عبد الله وعبد الرحمن))

ኣብዚ ሕጂ ዘሎ ወለዶ ኣስማቶም እንዳተቐየረ ብምኻዶ ተሰሚቦ ዘይፈልጥ ኣስማት ዝሓዙ ኣለዉ፡ ናይ ቀረባ ወለዶን ናይ ዝሓለፈን፡ ድማ ብኣስማቶም ክትፈልጥ ትኽእል።

በዚ ምኽንያት ከኣ መለለይ ናይ ቤተሰባት ዝፍለጡሉ ዝካበሩ ሽም ክቈረጽ ኪኢሉ።

10) እስትጻፋር ክትገብረሉም ክምኡውን ረቢ ይርሓመሉም ክትብልን ፡

እዚ ነገር'ዚ ኣላህ ኣብ ቁርኣን ሓሪምዎ'ዩ። ኣላህ ከምዚ ይብል፡

﴿ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أَوْلِيَا أُولِيٰٓئِ فَرُبِّيٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ(113) ﴾ التوبة

ምኽንያቱ እዚ ጉዳይ'ዚ ምስትፍጽም ከምትፈትዎም ዝሕብርን ነቲ ዘለውዎ ቅኑዕ'ዩ ዝብል ትርጉም ዝሓዘ እዩ።

ካልኣይ፡

ካብ ምልክታት ናይ ሙእሚኒን ደገፊታ፡-

1) ካብ ሃገራት ናይ ኩፋር ሃጂርካ ናብ ሃገራት ኣሰላም ሂጅራ ክትፍጽም፡፡

ሂጅራ ዝበሃል ከኣ ምእንቲ ዲንካ ክትሕሉ ኢልካ ካብ ዓዲ ናይ ኩፍሪ ናብ ዓዲ ኣሰላም ምስጋር ማለት እዩ፡፡

ካዚ ትርጉምን ዕላማን ዝሓዘለ ሂጅራ ከኣ ክሳዕምጽኣተዓለም(ቅያማ)ኣትያ ጸሓይ ብምዕራብ ትበርቀሉ ግዜ ዋጅብ ዝኾነዮ፡፡

ካቢይ ሙሓመድ፤ ከኣ « ካብቶም ኣብ መንጎ ኩፋር ዝኩቡ ኣሰላም ኣነ ነጻ'የ» ኢሎም'ዮም፡፡ ስለዚ፡ ብጆካ ንክሃጅር ክእለት ዘይብሉ ኣሰላማይ ወይ ከኣ ኣብ ሃገርም ምንባር ጥቅሚ ናይ ዲን ዝረክብ ከም ጸዊዒት ናብ ራብን ንእስልምና ክትዘርግሕን ኢልካ እንተዘይኮይኑ ኣብ ዓይም ምንባር ሓራም እዩ፡፡

ኣላህ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ إِنَّ الَّذِينَ تَوَقَّاهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَأَسِيعَةٌ فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا(97)إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَّا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا(98) فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا﴾

2) ንህዝቢ ኣሰላም ኣብ ዓለማዊ ናብረኣም
 ይኹን ኣብ ሃይማኖቶም ዘድልዮም ጉዳይ
 ብክፍሰኻን ብገንዘብኻን ብልሳንኻን
 ከተዐውቶምን ክትሕግዝምን፡፡
 ኣላህ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ﴾ التوبة 71

ከምኡውን ረቢ ከምዚ ይብል፡

﴿ وَإِنْ اسْتَنْصَرُواكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ
 بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِثَاقٌ ﴾ الأنفال 72

3) ብሓዘኖም ክትሓዝን ብታሕጓሶም ክትሕጎሉ፡-
 ነቢይ ሙሓመድ ﷺ ከምዚ ይብሉ፡

((مثل المسلمين في توادهم وتعاطفهم وتراحمهم كالجسد الواحد إذا اشتكى منه عضو تداعى له سائر الجسد بالحمى والسهر))

ትርጉሙ-

« ኣሰላም ኣብ ነንሕድሕዶም ዘሎ ምፍታወን
 ምርህራህን ከም ኣንቲ ኣካል'ዮም ዝመስሉ ፡
 ኣንቲ ካብ ክፍሊ ኣካላት እንተተቀንዚያ ኸኣ
 ኩሉ ኣካላት ይቕንዡን ይራሰንን ድቃስ
 ይስእንን።»

ከምኡውን ነቢይ ሙሓመድ ﷺ ከምዚ
 ኢሎም፡

((المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضا وشبك بين
 أصابعه ﷺ))

«አስላማይ ነስላማይ ከም ሓንቲ ህንጻ ዝተኣሳሰሩ 'ዮም ብምባል ኣጻብዕቲ ኢዶም ነንሕድሕዱ ኣመሓላለፍዎ።»

4) ከትምዕዶም፣ ጽቡቕ ከትደልዮሎም፣ ከምኡውን ዘይምጥላምም፣ ዘይምትዕሸሻዎም፣ ነቢይ ሙሓመድ ﷺ ከምዚ ይብሉ፡

((لا يؤمن أحدكم حتى يحب لأخيه ما يحب لنفسه))

ትርጉሙ-

«ሓደ ካባኻትኩም ኢማኑ ሙሉእ ኣይከዉንን'ዩ ከሳዕ ከምታ ንነብሱ ጽቡቕ ዝደልዮላ ንሓዉ ጽቡቕ ዝደልዮሉ»

ከምኡውን ነቢይ ሙሓመድ ﷺ ከምዚ ይብሉ፡

((المسلم أخو المسلم لا يحقره ولا يخذله ولا يسلمه، بحسب امريء من الشر أن يحقر أخاه المسلم، كل مسلم على مسلم حرام دمه وماله وعرضه.))

ትርጉሙ-

«አስላማይ ንአስላማይ ሓዉ'ዩ፡ ኣዮናእሶን'ዩ ኣዮዋርዶን'ዩ፡ ኣሕሊፉ ኣይህበን'ዩ፡ ሓደ ሰብ ዓቢ ክፋእ ኣይገበርኩን ኣይበል፡ እንተደኣ ንአስላማይ ሓዉ ኣናኣኢስዎ፣ አስላማይ ብሙሉኡ ደሙን ገንዘቡን ክብረቲን ኣስላማይ ክግህሶ ሓራም'ዩ »።

ከምኡውን ነቢይ ሙሐመድ ፳ ከምዚ ኢሎም፡
((لا تباعضوا ولا تدابروا ولا تتاجشوا ولا يبيع بعضكم
على بيع بعض، وكونوا عباد الله إخوانًا))

ትርጉሙ-

«አይትጻልኩ፣ ሕጃኸም አይትዋሃሃቡ፣
ንዘይትገዛእዎ ነገር አብ ዕዳጋ አቲኹም
አይተባኸሱ፡ ሓደኹም አብ መንጎ ተዋገይቱ
አትዩ አይግዛእ ኩላትኩም ባሮት ረቢ አሕዋት
ኩኑ»።

5) ከተኸብሮምን ከተታዓባብዮምን ዳኣምበር
ከተናእሶምን አበር ከተወዳኣሎምን ዘይምድላይ፡
ረቢ አብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا
خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ
وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأِسْمُ
الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
(11) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنْ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ
أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ (12)﴾

الحجرات

6) አብ ግዜ ሽግርን ራህዋን ጸበባን ሰላምን
ምስኣም ምኻን እዚ ጠባይ ከኣ አንጻር ናይ
ሙናፊቂን'ዩ፡ ምኸንያቱ ንላቶም አብ ግዜ

ራህዋን ሰላምን ምስ አሰላም ይኸኑ ኣብ ግዜ
ሽግርን ጸበባን ከኣ ካብ አሰላም ይርሕቁ።
ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فُتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ
نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ
عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾
النساء 141

7) ክትበጽሑምን ንዖኦም ክትረክቡን ምስኦም
ክትእክቡን ምፍታው፡፡
ኣብ ሓዲስ ኣል-ቁድሲ ረቢ ከምዚ ኢሉ፡

((وجبت محبتي للمتزاورين في))

ትርጉሙ-

«እቶም ምእንታይ ኢሎም ዝበጸጸሉ ፍቶት
ናተይ ተገቢኡዎም'ዩ»ኢሉ ።

ኣብ ካልእ ሓዲስ ከኣ፡

((أن رجلاً زار أخا له في الله، فأرصد الله على مدرجته
ملكاً - فسأله أين تريد ؟ قال أزور أخاً لي في الله، قال هل
لك عليه من نعمة تربها عليه، قال لا: غير أنني أحببته في
الله، قال (فإني رسول الله إليك بأن الله قد أحبك كما أحببته
فيه))

«ኣደ ሰብኣይ ንኣደ ሓዉ ኣሰላማይ ክበጽሕ
ኢሉ እናኸደ ከሎ ካብ ኣላህ ዝተላእክ መላኢካ
ኣብ መገዱ ጸኒሉ ናበይ ደሊኻ ? ኢሉ ሓተቶ
ንሱ ኸኣ ንኣሰላማይ ሓዉይ ክበጽሕ ይኸይደ

አለኹ ኢሉ መለሰ፡ እስኪ ንገረኒ ምስኡ ጥሪት ዝራብሉ ኣለውኻ ዲዮም ምስ በሎ ጨሪሱ ዮብለይን ኮይኑ ግን ምእንቲ ረቢ ኢሉ'የ ፈትየዮ ምስ በሎ፡ እምበኣር ኣነ ካብ ኣላህ ዝተላኣኸኩ'የ ከምቲ ንኣላህ ኢልካ ዝፈተኸዮ ኣላህ ፈትየካ'የ ኢልዎ»።

8) ንመሰሎም ከተኸብር

ኣብ መንጎ መሸጣኦም ኣቲኻ ዘይምሻጥ፡ ከገዝኡ ኢሎም ዝሰመይዎ ዋጋ ኣብ ርእሲኦም ዘይምስማይ፡ ንመርዓ ኣብ ዝሓተቱላ ኣብ መንጎ ኣቲኻ ዘይምሕታት፡ ኣብ ፍቁድ ነገር ዝቐደሙኻ ዘይምጽራር።

ነቢይ ሙሐመድ ﷺ ከምዚ ይብሉ፡

((أَلَا لِيُبَيِّعَ الرَّجُلُ عَلَى بَيْعِ أَخِيهِ وَلَا يُخْطَبُ عَلَى خُطْبَتِهِ))

«ኣስተውዕሉ፡ ሓደ ሰብ ኣብ መንጎ መሸጣ ናይ ሓዉ ኣትዩ ኣይሸጥ፡ ከምኡውን ንመርዓ ኣብ ዝሓተተላ ኣብ መንጎ ኣትዩ ኣይሕተት» ኢሎም።

ከምኡውን ነቢይ ሙሐመድ ﷺ ኣብ ካልእ ሓዲስ ከምዚ ኢሎም፡

((وَلَا يُسَمُّ عَلَى سَوْمِهِ))

ንኸገዝኡ ኢሎም ዝሰመይዎ ዋጋ ኣብ ርእሲኦም ኣይትስመዩ።

9) ንዱሹማት ዝኾኑ ክትርህርህሉም ከምቲ ነቢይ መሓመድ፤ ዝበልዎ፡

((ليس منا من لم يوقر كبيرنا ويرحم صغيرنا))

ትርጉሙ-

«ንዓበይትና ዘይኸብር ንነኣሽቲና ዘይርህርህ ካባና ኣይኮነን»

ከምኡውን ነቢይ መሓመድ፤ ይብሉ፡

((هل تتصرون وترزقون إلا بضعفائكم))

ትርጉሙ-

« ምእንቲ(ብሰንኪ) ዱሹማትኩም ዶ ኣይኮነን ትዕወቲን ሸሻይ ትረኽቡን ዘለኹም?»

ከምኡውን ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ

الدُّنْيَا ﴾ الكهف 28

10) ዱዓእ ከምኡውን እስቲቕፋር ክትገብረሉም ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ﴾ محمد 19

ከምኡውን ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ ﴾ الحشر 10

መዘኻኸሪ

እንተ'ቲ ቃል ናይ ኣላህ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ዝብል፡

﴿ لَا يَأْتِيهِمْ مِنَ اللَّهِ عَنَ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوا فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴾ (8)

المستحنة

ሓፈሻዊ ትሕዝቶ ናይዛ ዝሓለፈት ኣያ ፡

እቲ ካብ ክፍእ ኢዱ ዝኣረመ ካፍር ከምኡውን ነስላም ዘይዋጋኦም ካብ ዓዶም ዘዋደጉኦም እንተኾይኑ ነዚ ሰብዚ ኣስላም ኣብ ናይ ዓለማዊ ጉዳይ ብጽቡቕን ብፍትሕን ይፈድይዎ'ዮም። ምኽንታቱ ኣላህ ከምዚ'ዩ ዝበለ፡

﴿ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ ﴾ 8 المستحنة

ጽቡቕን ፍትሕን ክትገብሩሎም ዳኣ'ዩ ዝበለ እምበር ክትፈትውዎምን ክትዓርክሎምን ኣይበለን ብዛዕባ ወለዲ'ውን ኩፋር እንተኾይኖም ልክዕ ከምኡ ዓይነት'ዩ ዝበለ ፡

﴿ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ﴾ لقمان 15

ኡ-መ- ኣስማእ ናብ ንላ ኣስማእ መጺኣ ብሰናይ ክትቅበላ ሓተተታ ንላ ድማ ካፊራ ስለ ዝከበረት፡ ኣስማእ ነደኣ ብሰናይ ክትቅበላ ዶ ኢላ ካብ ረሱል ፍቃድ ምስ ሓተተት ነዴኺ

ብሰናይ ተቀበልያ ሰናይ ግበርላ ኢሎም መሊሰሙላ።

ረቢ 'ውን ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል ፡

﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ ﴾
المجادلة 22

ሰለዚ ናይ ዓለማዊ ነገር፡ ከም ምብጻሕን ጽቡቕ ምፍዳይን ንበይኑ'ዩ፡ ከምኡ ኸኣ ምፍታው ንበይኑ'ዩ። ምኽንያቱ ንካፍር ክትበጽሖ ከምኡውን ጽቡቕ ሰነ-ምግባር ከተርእዮ እንከለኻ ናብ እስልምና ባህሪ ይገብር'ዩ፡ እዞን ክልተ ሰነ-ምግባር ከኣ ካብ ሜላታት ናይ ዳዕዋ እየን።

እንተ ልባዊ ዝኾነ ምፍታውን ዕርክነትን ክትገብረሉ ግን ነቲ ዘለዎ ኩፍሪ ፈቲኻሉን ኣረጋጊጽኻሉን ማለት ስለ ዝኾነ እዚ ኸኣ ናብ እስልምና ንኸትጽዎ ዘይትኸእለሉ ምኽንያት'ዩ።

ከምኡውን ንኩፋር ልባዊ ዝኾነ ምፍታው ንኸትፈትዎም ሓራም እዩ ክበሃል እንከሎ፡ ምስኣቶም ኣብ ፍቁድ ዝኹነ ከም ናይ ንግዲ ርክብ ምግባር፡ ንሶም ዝሰርሕዎ ኣቅሓ ከተምጽእ፡ ካብ ምህታቶምን ቶሞክሮኦምን ንኸትጥቀም ዝኸልክል ኣይኮነን።

ነቢይ ሙሐመድ ﷺ ምስ ኢብኪ ኡረይቅጥ ዝተባህለ ካፍር መገዲ ንኸመርሖም ተሰማሚዖም'ዮም፡ ካብ ኣይሁዳዊ ተለቂሖም'ዮም። ከምኡውን ክሳብ እዚ ግዜ ዘለናዮ ኣሰላም ካብቲ ናይ ኩፋር ፍርያትን

አቅሱን የምጽኡ አለው እዚ'ውን አብ ልዕሌና ብልጽጎትን ሕልፍን ስለ ዘለዎም አይኮነን እዚ ብዋግኡ ናይ ምልውዋጥ ነገር እዩ። እዚ ኸአ ናይ ልባዊ ዝኾነ ዕርክነትን ምፍታውን ምኽንያት አይኮነን።

ስለዚ ረቢ ንሙ-እሚኒን ልባዊ ዝኾነ ምፍታው ክንፈትዎም ብአንጻሩ ድማ ንኩፋር ክንጸልአምን ክንጸቦአምን ግዴታ ጌይሩልና እዩ።

አላህ አብ ቁርአን ከምዚ ይብል፡

﴿ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَتَصَرُّوا أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ﴾ الأنفال 72

ከምኡውን ረቢ ቀጺሉ ከምዚ ይብሉ፡

﴿ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِبَعْضِهِمْ أَوْلِيَاءَ بَعْضٍ إِلَّا تَقَعْلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴾ (73) الأنفال

ኢብኒ ከሲር ዝተባህለ ቁርአን ዝፍስር ዓሊም ንቻል ናይ ረቢ

﴿ إِلَّا تَقَعْلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴾

ክፍስር ከሎ ከምዚ ይብል፡

ንኩፋር እንተዘይገዲፍኩሞም ንሙ-እሚን እንተዘይፈቲኹሞም ፡አብ ደቂሱብ ፊትና(ፈተነ) ክኸዉን'ዩ፡ እዚ ማለት ከአ ጉዳይኩም ክተሓዋወስ'ዩ ኩፋር ኩፋር ምስ ሙ-እሚኒን ምድብላቕ አብ ደቂ ሱብ ንምእላዩ ዘጸገም ብልሽዉና ክዝርጋሕ'ዩ ይብል።

አነዉን ብወገይ ኣብዚ ግዜና ተረኺቡ
ዘሎ ንሱ'ዩ እብል፡ (አላሁ ኣልሙስተዓን)

اللهم المستعان

ክፍሊታት ደቂሰብ ብዛዕባ ዝግበኦም ደገፊታን
ነጻጌታን

ደቂ ሰብ ኣብ ምፍታውን ምጽላእን ኣብ ሰለስተ
ይኸፈሉ፡

ቀዳማይ ክፍሊ፡ ብዘይ ገለ ምጽራር ብሓቂ
ዝፍተው ።

ንሳቶም ከኣ ንጹሃት ዝኾኑ ሙእሚኒን
ከም ኣንቢያእ፡ ሲዲቂን፡ ሹሀዳእ፡ ሳሊሒን
እዮም።

ቅድሚ ኩሎም ካብ ነፍስኻን ወለድኻን
ብሓፈሻ ካብ ደቂ ሰባት ዝላዓለ ምፍታው
ክፍተው ዝግበኦም ነቢይ ሙሓመድ ﷺ ኢዮም።

ብድሕሪኡ ኣዴታት ናይ ምእመናን ንዝኾና
ኣንስቶም፡ ከምኡውን እቶም ጥዑማት ቤተሰቦም፡
ከምኡውን ነቶም ለዋሃት ብጸቶም ብፍላይ ከኣ
ንኹለፋእ ኣራሺዲን (ከም ኣብ-በከር፡ ዑመር፡
ዑስማን፡ ዓሊ) ከምኡውን ነቶም ብጀና ዝተበሰሩ
ከምኡውን ነቶም ካብ መካ ዝተሰደዱን ኣብ
መዲና ዝተቐበልዎምን ከምኡውን ኣብ ውግእ
ናይ ቢድር ዝተኻፈሉ ከምኡውን ነቶም ኣብ
ትሕቲ ገረብ ኮይኖም ቃለ-ማሕላ ዝገበሩ
(ረዲያላሁ ዓንሁም ኣጀመረን) ክትፈትዎም ይግ
ባእ።

ብድሕሪኦም ዝሰርዑ ኸኣ ታቢዒን
ከምኡውን እቶም ኣብቲ ዝበለጸ ክፍለ ዘመን
ዝከበሩ ቀዳሞትን ነቶም ኣርባዕተ ኣኢማን
ክትፈትዎም ይግባእ።

ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

﴿ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا
رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴾ (10)
الحشر

ኣብ ልቡ ኢማን ዘለዎ ሰብ ንሰሓባ
ከምኡውን ነቶም ቀዳሞት ዝነበሩ ዝጸልእ የልቦን፡
እቲ ንዕኡም ዝጸልእ ከኣ ካብ መገዲ ሓቂ
ዝጠፍኡ፡ ሙንፊቕን ከምኡውን ጸላእቲ ኣስላም
ዝኾኑ ከም ራፊዳን፡ ኸዋርጅን፣ ዮም ረቢ ካብኡም
የድሕነና።

ካላኣይ ክፍለ፡ ልባዊ ምፍታው ይኹን ዕርክነት
ዘይግበረሎም ከምኡውን ጨሪስካ ክትጸልኡምን
ክትጸበኡምን ዝግባእ፡

እሳቶም ከኣ ጽሩያት ኩፋር ዝኾኑ ከም
ሙሽሪክን፡ ሙናፊቕን፡ ካብ እስልምና ናብ
ኩፍሪ ዝተመልሱ ከምኡውን ዝተፈላለዩ እምነት
ዘይብሎም ካሓድትን እዮም።

ረቢ ኣብ ቁርኣን ከምዚ ይብል፡

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ

ከምኡውን ረቢ ንደቂ እስራኤል ብዝገበርዎ
ክወቕሶም ከሎ ከምዚ ይብል፡

﴿ تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمْتْ لَهُمْ
أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴾ (80)

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا هُمْ
أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ(81)

ሳልሳይ ክፍሊ፡ ብሓደ ሸኻኽ ዝፍተው ብሓደ ሸኻኽ ከኣ ዝጽላእ፡

እዚኣቶም ከኣ ዘንበኛታት ኣበላም'ዮም፡ እዚኣቶም ዝፍተውን ዝጽሉኡን'ዮም ኣመንቲ ብሙኅኒኖም ይፍተው ትሕቲ ኩፋርን ሽርክን ዝኾነ ዘንቢ ብምፍጻም ከኣ ይጽልኡ።

እቲ ንዐላም ምፍትው ከኣ ምምዓዶምን ሙንከር ምባሎምን ዝሓዘለ ኢዩ፡ ነቲ ዝገብርዎ ዘለው ሙንከር ሱቕ ምባል ከኣ ኣይፍቀድን'ዮ። እንታይ ደኣ ሙንከር ክበሃሉን ንሰናይ ግብሪ ክእዘዙን ካብ ሕማቕ ተግባር ክወገዙ ከምኡውን ክሳዕ ካብቲ ዝገብርዎ ዘለዉ ዘምቢ ዝቐጠቡን ቶባ ዝብሉን መግናሕቲ ከምኡውን መቕጻዕቲ ናይ ረቢ ክዋሃቦም'ዮ ዝግባእ። ኮይኑ ግን ከምቲ ኸዋርጅ ዝብልዎ ንዓበይቲ ዘምቢ ዝሰርሑ እሞ ትሕቲ ሽርኪ ዝኹነ ዘምቢ ካብኣቶም ክትርሕቅን ሙሉእ ብሙሉእ ክትጸልኦምን ዝብልዎ ኣይኮነን ከምኡውን ከምቲ -ሙርጂኣ- ዝብልዎ ሙሉእ ልባዊ ምፍታውን ዕርክነት ክትገብረሉም ዝብልዎ'ውን ኣይኮነን። እንታይ ደኣ ከምቲ ዝበልናዮ ማእከላይ ዝኹነ መገዲ ናይ ኣህልሱና ወልጅማን ክንሕዝ እዩ ዘለና።

እዚ ምእንቲ ረቢ ኢልካ ምፍታው ከምኡውን ምእንቲ ረቢ ኢልካ ምጽላእ እቲ ዝተረረ ገመድ ናይ ኢማን ኢዩ። ከምኡውን

ከምቲ ኣብ ሓዲስ ተዘኪሩ ዘሎ ወዲ ሰብ ኣብ የወመልቂያማ ምስ ዝፈትዎ'ዩ ዝኸውን።

ኣብዚ ሕጂ ዘለናዮ ግዜ ግን እቲ ኩነታት ተቐይሩ መብዛሕቶም ደቂ ሰብ እቲ ምፍታውን ምጽላእን ምእንቲ ጥቕሚ ናይ ዓለማዊ ነገር ስለ ዝገበርዎ ወላ ጸላእ ረብን ረሱልን እንተኾነ ግላዊ ጥቕሚ ይርከቦ እንተኾይኑ ክፈትውዎ ይርከቡ። ከምኡውን ናይ ግላዊ ጥቕሚ ዘይርከቦ ተኾይኑ ወላኪ ፈታዊ ረብን ረሱልን እንተኾነ ብዝናኣሰ ነገር ኣመኸንዮ'ም የናእስዎ ይጻረርዎ።

ዓብዱላህ ኢብኒ ዓባስ ዝተባህሉ ኣብ ዘረበኦም ፡

((من أحب في الله وأبغض في الله ووالى في الله وعادى في الله فإنما تتال ولاية الله بذلك، وقد صارت عامة مؤاخاة الناس على أمر الدنيا وذلك لايجدي على أهله شيئاً))
رواه ابن جرير

«ምእንቲ ረቢ ኢሉ ዝፈቱ፡ ምእንቲ ረቢ ኢሉ'ውን ዝጸልእ ምእንቲ ረቢ ኢሉ ዝዓርኽ ምእንቲ ኢሉ'ውን ዝጻረር እቲ ናይ ረቢ ዊላይ ብኸምዚ'ዩ ዝርከብግን ኣብዚ ሕጂ ዘለናዮ ግዜ ዝበዝሑ ደቂ ሰብ እቲ ምፍታው ምእንቲ ናይ ዓለማዊ ጥቕሚ ንምርካብ ኮይኑ፡ እዚ ኸኣ ዝኾነ ጥቕሚ ዝርከቦ ነገር የለን » ኢሎም።

ኣቡ ሁረይራ رضي الله عنه ነቢይ ሙሓመድ صلى الله عليه وسلم ከምዚ ኢሎም ይብል፡

((إن الله تعالى قال: من عادى لي وليا فقد آذنته بالحرب))
رواه البخاري

«ረቢ ከምዚ ኢሉ፡ ነቲ ናተይ ፍታው(ወሊ) ዝተጸረረ ኣነ ምስኡ ውግእ ከፊተ'የ»።

እቲ ዝገበየ ምስ ረቢ ውግእ ምኽፋት ዝበሃል ከኣ ንብጻት ነቢይ፤ ምጽራርን ምስትንኣስን'ዩ።

ነቢይ ሙሐመድ፤ ብዛዕባ ብጻቶም ከምዚ 'ሎም'ዮም፡

((الله الله في أصحابي لا تتخذوهم غرضا، ومن آذني فقد آذى الله، ومن آذى الله يوشك أن يأخذه))

«ብረቢ እምሕጻነኩም ኣለኹ ኣደራኹም ኣደራኹም ብብጻተይ ከምድላይኩም ኣይትግ በርዎም ንዐጎም ዝጎድኤ ናፃይ ጎዲኡኒ ማለት'ዩ ናፃይ ዝጎድኤ ኸኣ ንረቢ ጎዲኡ ማለት'ዩ ንረቢ ዝጎደኤ ኸኣ ብሕማቕ ኣታሕዛ ከይሕዞ የፍርሕ እዩ»።

ኣብ ገለ ጡፉኣት ዝኾኑ ጉጅለ ግን ንብጻት ነቢይ ምጽራርን ምጽራፍን እምነቶምን ሃይማኖቶም ኮይኑ ይርከብ።

ረቢ ካብቲ ከቢድ መቐጻዕቲን ቁጠዐኡን ናብኡ የዕቁበና ረቢ ምሕረቲን ጥዕናን ይሃበና።

وصلى الله وسلم وبارك على نبينا محمد وآله وصحبه .
تمت الترجمة بحمد الله في صبيحة يوم الجمعة 24 ربيع الأول
1422هـ

الولاء والبراء

لفضيلة الشيخ

د . صالح بن فوزان الفوزان

عضو هيئة كبار العلماء

اللغة التجرينيا (إريتريا)

ترجمة

صالح سعيد عمر

حقوق الطبع محفوظة

للمكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام

إلا لمن أراد طبعه وتوزيعه مجاناً

دون التصرف في غلاف الكتاب وفي مضمونه

ت : ٤٨٢٦٤٦٦ فاكس : ٤٨٢٧٤٨٩ ص.ب ٣١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧

من إصدارات ومطبوعات المكتب

التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام

م	اسم الكتاب	المؤلف	اللغة
1	تفسير القرآن الكريم	أ.م.ع. عبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الرحمن بن عبد المطلب بن عبد مناف بن قصي بن صفيان بن يحيى بن قيس بن إلخ	العربية

الولاء والبراء

في الإسلام

لفضيلة الشيخ

د. صالح بن فوزان الفوزان

اللغة التجريزيا (إريتريا)

ترجمة

صالح سعيد عمر

إصدار

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام
تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

ت ٤٨٦٤٦٦ فاكس ٤٨٢٧٤٨٩ ص ٠ ب ٢١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧